BÖLÜM 8

ÇORUM İLİ GAZİ CADDESİ'NDE BULUNAN İŞ YERLERİNE YABANCI İSİM VERİLMESİNİN NEDENLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA[1]

Ahmet BAŞKAN[2]
Başak ALTINKESER[3]

Türklüğün vicdânı bir,
Dîni bir, vatanı bir;
Fakat hepsi ayrılır
Olmazsa lisânı bir.
Ziya Gökalp

GİRİŞ

Dil, kişilerin ve toplumların dünyadaki yerini ve değerini ortaya koyan niteliklerin başında gelir. Bir kişinin duygu, düşünce, hayal ve isteklerini bütün olarak açığa vurmasına, hayata devam edebilmesine imkan sağlar (Gül ve Soysal, 2009). Dil, bir arada yaşayan insanlar arasındaki ilişkileri de düzenler ve ortak bir düşünce sistemi oluşturur. Böylece insanları birbirine bağlar, topluluğu millete dönüştürür. Dolayısıyla dil millî kimliğin ayrılmaz bir parçasıdır ve millî bütünlüğün oluşturulmasında en büyük pay da onundur. Toplumları bir arada tutan en önemli unsurlardan biri dildir (Tekşan ve Kanık Uysal, 2018). Dil, toplumların anlaşma vasıtası, kültür taşıyıcısı ve aktarıcısıdır (Özbay, 2002, s.115).

Toplum içinde toplumu oluşturan diğer bireyler ile birlikte sosyalleşen kişiler, bu süreç doğrultusunda gerek kendisine gerekse topluma ilişkin birçok önemli süreci de yaşamış olur. Bu sosyalleşme sürecini oluşturan en önemli etmenlerden biri de dildir. Bir toplumun birlik ve beraberliği ile birlikte toplumsal yaşamın

[1] Bu araştırmanın verileri, Başak ALTINKESER yürücülüğünde ve Doç. Dr. Ahmet BAŞKAN danışmanlığında sunulan aynı isimli TÜBİTAK 2209/A projesinden elde edilmiştir.
[2] Doç. Dr., Hitit Üniversitesi, ahmetbaskan@hitit.edu.tr, ORCID iD: 0000-0003-4028-9067
[3] Lisans Mezunu, Hitit Üniversitesi, basakaltinkeser@gmail.com

DOI: 10.37609/akya.3832.c1033

Bundan sonra yapılacak araştırmalarda da farklı şehirlerin işlek cadde ve sokaklarında Türkçeye dair hassasiyetin ne düzeyde olduğu ile ilgili araştırmalar yapılabilir. Benzer biçimde toplumun farklı kesimlerine Türkçenin yabancı dillerin etkisinde olduğunu fark ettirecek projeler, bilgilendirme sunumları yapılabilir.

KAYNAKLAR

Adsoy, Ş. (2019). Necati Öner'in dil hassasiyeti. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (BUSBED)*, *9*, 323-338.

Akar, A. (2006), Renge bağlı yer adlandırmalarında Muğla örneği, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20, s. 51-63

Arifoğlu, Y. (2020). Adlandırma, toponomi ve anadolu'nun Türkleşmesindeki adlandırma geleneği. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, *1*(46), 123-134.

Bağcı, H. (2012). Öğretmen adaylarının Türkçenin yaşadığı sorunlara yönelik farkındalıkları ve önerileri (Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Örneği). *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*, 7/1, 291-307.

Baş, Ö., & Temizyürek, F. (2022). Cumhuriyet dönemi Türk dili politikaları. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (29), 88-100.

Çildam, S. Y. (2018). Şehirsel toponomi: cadde adları, bandırma örneği. *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (61), 1-25.

Deniz, T., & Ersöz, D. (2020). Safranbolu şehri yer adları: mekân, kimlik ve kültür. *International Journal of Geography and Geography Education*, (42), 427-542.

Gül, F., & Soysal, B. (2009). Dil ve düşünce ilişkisi üzerine. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, *13*, 65-76.

Okay, O. (1998). Konuşmalar (Mülakat-Sohbet-Anket-Açık Oturum). Ankara: Akçağ Yayınları.

Ören, T. (2013). Bilim dili olarak Türkçe ve Türkçe bilinci. *Anahtar, (Ağustos)*, *22*, 27.

Özbay, M. (2002). Kültür *Aktarımı Açısından Türkçe Öğretimi*. Türk Dili. S.602. İstanbul

Soykan, Ö. N. (1998). *Arayışlar*, İstanbul: Küyerel Yay.

Tekin, H. H. (2012). Nitel araştırma yönteminin bir veri toplama tekniği olarak derinlemesine görüşme. *Sosyoloji Dergisi*, 3(13), 101-116.

Tekşan, K. ve Kanık Uysal, P. (2018). Türk dili ve edebiyatı bölümünde okuyan öğrencilerin Türkçe bilinç düzeyleri. *Milli Eğitim Dergisi*, *47*(218), 263-274.

Timurtaş, F. K. (1981), *Tarih içinde Türk edebiyatı*, İstanbul, Vilâyet Yay.

Türk, O., & Koç, F. (2023). Adıyaman ili merkez köy adlarının semantik ve morfolojik tasnife göre değerlendirilmesi. *Hikmet-Akademik Edebiyat Dergisi*, (18), 334-352.